

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Nds/1/2021
Identifikačné číslo spisu: 5016200924
Dátum vydania rozhodnutia: 01.06.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5016200924.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: W. U., trvale bytom: R. X/XX, XXX XX R., L. G., občan L. G., právne zastúpený: V4 Legal, s. r. o., Tvrdého 4, Žilina, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca, so sídlom: Štúrova 2078, Čadca, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. 46777-1/2013-CA zo dňa 14. októbra 2013, konajúc o nesúhlase Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci vedenej pod sp. zn. 6Sa/16/2017, takto

rozhodol:

I. Nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci vedenej na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 24Sa/87/2016, j e d ô v o d n ý.

II. Na konanie a rozhodnutie vo veci je príslušný Krajský súd v Žiline.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa správnou žalobou opomenutého účastníka v sociálnych veciach, doručenu Krajskému súdu v Žiline dňa 17. októbra 2016, domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej číslo 46777-1/2013-CA zo dňa 14. októbra 2013, ktorým žalovaná Sociálna poisťovňa podľa § 178 ods. 1 písm. a) zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zák. č. 461/2003 Z. z.“) rozhodla, že žalobcovi nevzniklo nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi WEBUNG, s. r. o. od 01. 01.2013 podľa slovenskej legislatívy.

2. Krajský súd v Žiline uznesením, č. k.: 24Sa/87/2016-58, zo dňa 23. januára 2017, právoplatným dňa 02.02.2017, podľa § 18 ods. 2 zák. č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“ alebo „Správny súdny poriadok“) postúpil vec na ďalšie konanie Krajskému súdu v Bratislave s odôvodnením, že Krajský súd v Žiline nie je miestne príslušným na konanie predmetnej veci s poukazom na § 9 ods. 1, § 10, § 13 ods. 1, ods. 2 SSP. Postupujúci súd zaujal názor, že podľa § 13 ods. 3 SSP v konaní o správnej žalobe proti rozhodnutiam o poskytovaní právnej pomoci podľa osobitného predpisu, v konaniach podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d)

na konanie o vykonateľnosti rozhodnutí cudzích orgánov verejnej správy je miestne príslušný krajský súd, v ktorého obvode má žalobca adresu trvalého pobytu, miesto podnikania alebo sídlo; ak takého súdu niet a žalobcom je fyzická osoba, je miestne príslušný krajský súd, v ktorého obvode sa fyzická

osoba zdržuje.

3. Miestna príslušnosť podľa obvodu, v ktorom má žalobca adresu trvalého pobytu, miesto podnikania alebo sídlo, resp. kde sa žalobca - fyzická osoba zdržuje, je daná aj na konanie v sociálnych veciach. V posudzovanej veci nepochybne ide o sociálnu žalobu. Z toho dôvodu postupoval súd pri skúmaní miestnej príslušnosti podľa § 13 ods. 3 SSP. Príslušnosť stanovená podľa sídla žalobcu je osobitná a výlučná, znamená výnimku

zo všeobecného pravidla a predstavuje zvýhodnenie žalobcu. Na konanie v sociálnych veciach je daná miestna príslušnosť podľa odvodu, v ktorom má žalobca adresu trvalého pobytu, miesto podnikania alebo sídlom resp. kde sa žalobca - fyzická osoba zdržuje.

4. Krajský súd ďalej poukázal na § 9 ods. 2, § 18 ods. 2 SSP konštatujúc, že práva osoby domáhajúcej sa súdnej ochrany sú garantované aj povinnosťou správneho súdu ex offio postúpiť vec v prípade zistenia nedostatku vecnej, miestnej alebo kauzálnej príslušnosti. Nedostatok príslušnosti ako procesnej podmienky odstraňuje súd uznesením o postúpení veci príslušnému súdu. Žalobca je občanom Poľskej republiky, ktorý nemá trvalý pobyt na Slovensku, ani sa skutočne trvalo na Slovensku nezdržuje. Postupujúci súd preto z dôvodu nezistenej miestnej príslušnosti, za účelom odstránenia tejto procesnej prekážky vec postúpil Krajskému súdu v Bratislave.

5. Krajský súd v Bratislave, ako správny súd, ktorému bola vec postúpená, predložil vec na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, z dôvodu nesúhlasu so svojou miestnou príslušnosťou. Záver Krajského súdu v Žiline, spočívajúci v tom, že nie je vo veci miestne príslušným súdom, považoval za nesprávny a zároveň nesúhlasil so svojou miestnou príslušnosťou.

6. Krajský súd v Bratislave nesúhlas s postúpením odôvodnil poukazom na § 13 ods. 1 SSP v zmysle ktorého miestne príslušným je krajský súd, v ktorého obvode má sídlo orgán verejnej správy, ktorý rozhodol v prvom stupni, ak SSP neustanovuje inak. V predmetnej veci je takým sídlom sídlo pobočky žalovaného v Čadci. Podľa § 2 ods. 27 v spojení s § 3 ods. 6 písm. b) zák. č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov SR, je mesto Čadca sídlom Okresného súdu Čadca patriacim do územnej pôsobnosti Okresného súdu Čadca, ktorého obvod je súčasťou územného obvodu Krajského súdu v Žiline. Podľa názoru tunajšieho súdu nemožno postupovať podľa § 13 ods. 3 SSP ustanovujúceho miestnu príslušnosť v sociálnych veciach osobitne tak, že na preskúmanie veci podľa § 6 ods. 2 písm. c) SSP je miestne príslušný krajský súd, v ktorého obvode má žalobca adresu trvalého pobytu alebo v ktorého obvode sa zdržuje, pretože žalobca na území Slovenskej republiky nemá trvalý pobyt a z obsahu spisu nevyplýva, že sa na Slovensku zdržuje. V zmysle § 9 ods. 2 SSP možno postupovať len vtedy, keď miestne príslušný súd nemožno určiť podľa kritérií v zmysle § 10 až § 13 SSP.

7. Prejednanie veci Krajským súdom v Žiline je z územného hľadiska pre účastníkov konania výhodnejšie, pretože predstavuje rýchlejší a hospodárnejší prístup k súdnej ochrane v súlade so základným princípom konania obsiahnutým v čl. 17 zák. č. 160/2015 Z. z. CSP, ktorému sa v nadväznosti na § 5 ods. 1 SSP podriadiť aj konanie pred správnym súdom. Právny názor je v súlade s konštantnou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v obsahovo totožných veciach, sp. zn. 7Nds/11/2018, 7Nds/14/2018, 6 Nds/5/2018, 4 Nds/8/2018, 9Nds/11/2018 a pod. Vzhľadom na konštatované považoval za prítomnú príslušnosť Krajského súdu v Žiline na konanie a rozhodovanie veci a postúpenie veci za nesprávne.

8. Podľa § 13 ods. 1 SSP miestne príslušným je krajský súd, v ktorého obvode má sídlo orgán verejnej správy, ktorý rozhodol v prvom stupni, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 13 ods. 3 SSP v konaní o správnej žalobe proti rozhodnutiam o poskytovaní právnej pomoci podľa osobitného predpisu, v konaniach podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d) a na konanie o vykonateľnosti rozhodnutí cudzích orgánov verejnej správy je miestne príslušný krajský súd, v ktorého obvode má žalobca adresu trvalého pobytu, miesto podnikania alebo sídlo; ak takého súdu niet a žalobcom je fyzická

osoba, je miestne príslušný krajský súd,
v ktorého obvode sa fyzická osoba zdržuje.

10. Podľa § 18 ods. 3 SSP ak správny súd, ktorému bola vec postúpená správnym súdom tej istej inštalácie, nesúhlasí so svojou miestnou príslušnosťou alebo kauzálnou príslušnosťou, predloží vec na rozhodnutie najvyššiemu súdu. Rozhodnutím najvyššieho súdu sú nižšie správne súdy viazané.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky o nesúhlase Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci rozhodol ako súd príslušný v zmysle § 18 ods. 3 SSP a dospel k záveru, že nesúhlas s postúpením veci je dôvodný.

12. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a na území Slovenskej republiky sa ani nezdržuje. Nie je preto možné postupovať v zmysle ustanovenia, ktoré osobitne ustanovuje miestne príslušný súd v sociálnych veciach, v zmysle § 13 ods. 3 SSP.

13. Za danej situácie je podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky potrebné aplikovať ustanovenie § 13 ods. 1 SSP, v zmysle ktorého miestne príslušným je krajský súd, v ktorého obvode má sídlo orgán verejnej správy, ktorý rozhodol v prvom stupni, ak tento zákon neustanovuje inak. Toto zákonné ustanovenie predpokladá menšiu vzdialenosť súdu prvej inštalácie k účastníkovi konania, a preto na účely určenia miestne príslušného súdu prvej inštalácie je za sídlo orgánu, ktorý rozhodoval v prvom stupni v prípade Sociálnej poisťovne potrebné považovať sídlo jej pobočky. Uvedené ustanovenie § 13 ods. 1 SSP nie je možné obísť ani v prípade, ak žalobca nemá na území Slovenskej republiky adresu trvalého pobytu alebo sa tu nezdržuje, keďže § 13 ods. 1 SSP takúto podmienku neupravuje a zároveň v zmysle § 9 ods. 2 SSP je možné postupovať len vtedy, keď miestne príslušný súd nemožno určiť podľa § 10 až 13 SSP.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v konkrétnom prípade možno určiť miestne príslušný súd v zmysle § 13 ods. 1 SSP, a teda nie je dôvod na aplikáciu ustanovenia § 9 ods. 2 SSP. Miestne príslušným súdom bude v tomto prípade krajský súd, v ktorého obvode má sídlo orgán verejnej správy, ktorý rozhodol v prvom stupni.

15. Prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané Sociálnou poisťovňou, pobočkou Čadca, ktorá má sídlo v obvode Krajského súdu v Žiline. Krajský súd v Žiline je preto tým súdom, ktorý je v zmysle § 13 ods. 1 SSP miestne príslušný na prejednanie a rozhodnutie veci.

16. Senát Najvyššieho súdu SR rozhodol pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.